

**Badanie rynku pracy pod potrzeby informacyjne urzędu
pracy w zakresie realizowanych form wsparcia dla
pracodawców i osób bezrobotnych na lokalnym rynku pracy**

**Trwałość wsparcia na rozpoczęcie działalności
gospodarczej**

- listopad 2016 -

**Badanie realizowane
na zlecenie:**

Powiatowy Urząd Pracy w Gorlicach
ul. Michalusa 18
38-300 Gorlice

**Wykonawca
badania:**

44-206 Rybnik
ul. Kowalczyka 17
tel. 32 422 17 07
biuro@biostat.com.pl

Zespół badawczy:

Bartosz Olcha – kierownik projektu
dr inż. Ewa Tkocz-Piszczek – członek zespołu badawczego
dr Marian Płaszczycza – członek zespołu badawczego
Rafał Piszczek – członek zespołu badawczego
dr Małgorzata Zofia Płaszczycza – członek zespołu badawczego
Mateusz Piechaczek – członek zespołu badawczego

Termin realizacji:

wrzesień 2016 r. – listopad 2016 r.

Badanie rynku pracy pod potrzeby informacyjne urzędu pracy w zakresie realizowanych form wsparcia dla pracodawców i osób bezrobotnych na lokalnym rynku pracy – raport końcowy z badań

Spis treści

Wprowadzenie.....	4
Krótką charakterystyka lokalnego rynku pracy	5
Trwałość wsparcia udzielonego na rozpoczęcie działalności gospodarczej.....	10
Spis rysunków i tabel	18

Wprowadzenie

Badanie zrealizowano w październiku i listopadzie 2016 r. Nad prawidłowością wykonania projektu czuwał jego Zleceniodawca – Powiatowy Urząd Pracy we Gorlicach. Badanie wykonane zostało przez firmę BIOSTAT. Zakres badania obejmował trwałość wsparcia udzielonego przez Powiatowy Urząd Pracy w Gorlicach osobom bezrobotnym na rozpoczęcie działalności gospodarczej w latach 2010-2014 r.

Niniejsze opracowanie stanowi podsumowanie i zestawienie najważniejszych wyników uzyskanych w toku badania i dokonanych analiz.

Na proces badawczy składały się następujące etapy realizacji projektu:

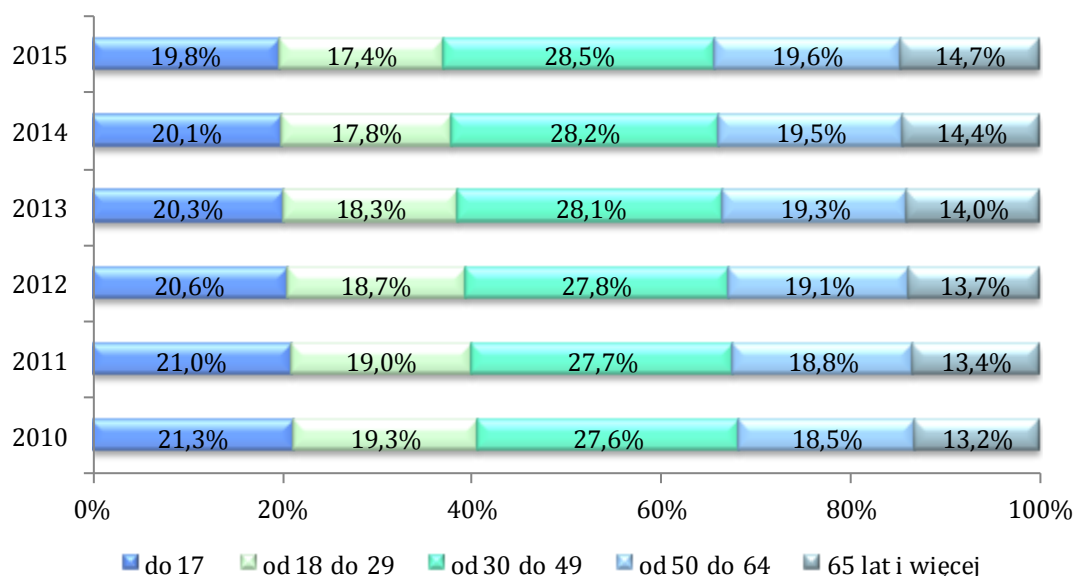
- Opracowanie metodologii badawczej,
- Analiza danych zastanych;
- Opracowanie raportu statystycznego;
- Opracowanie raportu końcowego.

Krótką charakterystyka lokalnego rynku pracy

Ludność powiatu gorlickiego

Powiat gorlicki w końcu 2015 roku zamieszkiwany był przez 109140 osób z czego połowę (50,5%) stanowiły kobiety. Najwięcej osób zamieszkiwało miasto Gorlice (28059 osób) oraz gminy takie jak: Gorlice (17153 osoby), Biecz (16969 osób), Bobowa (9707 osób) oraz Łużna (8400 osób). Na terenie powiatu gorlickiego w ciągu ostatnich kilku lat obserwowany jest trend starzenia się społeczeństwa. W porównaniu do 2010 roku odsetek osób do 30 roku życia zmniejszył się o 3,4 punktu procentowego. Szczegółowe informacje przedstawione zostały na poniższym wykresie.

Rysunek 1. Zmiany w ludności powiatu gorlickiego w latach 2010-2015

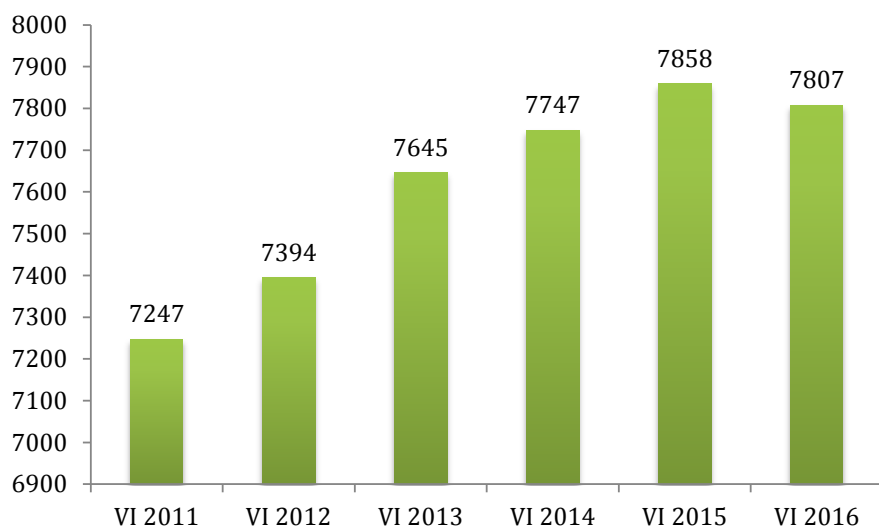

Na podstawie danych GUS. Stan z końca wskazanego okresu.

Przedsiębiorczość

Na terenie powiatu gorlickiego wg stanu na koniec II kwartału 2016 roku funkcjonowało 7807 podmiotów gospodarczych, co oznacza spadek o 51 podmiotów w porównaniu do stanu z końca czerwca 2015 roku. Ogółem w okresie czerwiec 2011 – czerwiec 2016 liczba podmiotów gospodarczych zwiększyła się o 560 firm. Omawiane informacje znajdują się na poniższym wykresie.

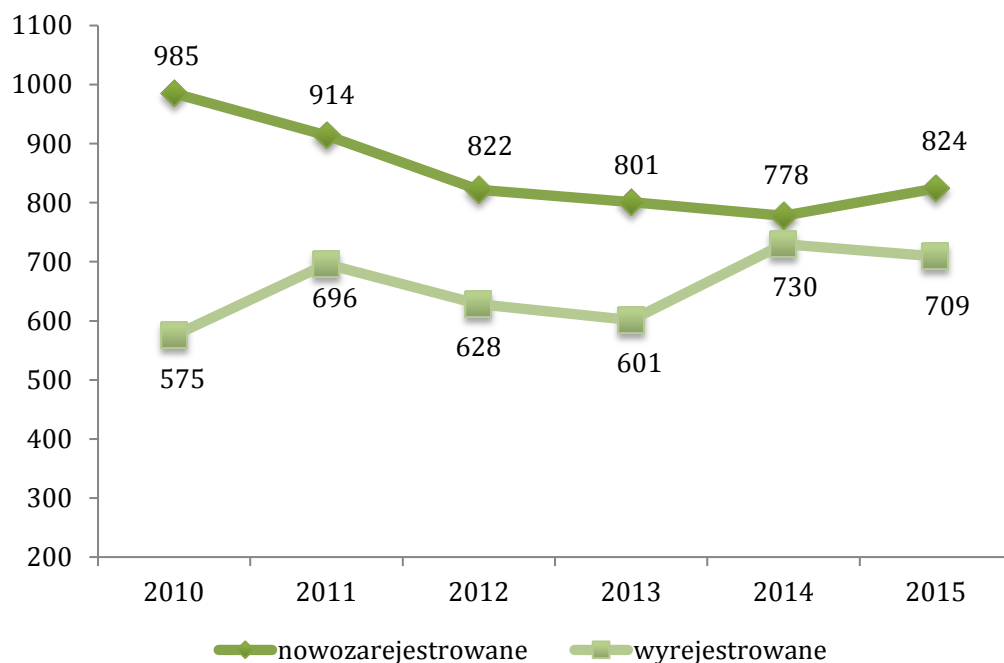
Rysunek 2. Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie gorlickim w latach 2011-2016

Na podstawie danych GUS. Stan z końca wskazanego okresu.

Liczba podmiotów nowo zarejestrowanych od 2010 do 2014 roku ulegała ciągłemu spadkowi. W 2015 roku odnotowany został wzrost liczby nowopowstałych podmiotów gospodarczych w porównaniu do poprzedniego roku. W ciągu ostatnich 6 lat liczba podmiotów wyrejestrowanych była mniejsza od liczby podmiotów nowo zarejestrowanych. Należy jednak dodać, że w 2014 roku różnica pomiędzy podmiotami nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi wyniosła tylko 48 podmiotów. Omawiane dane przedstawione zostały na poniższym rysunku.

Rysunek 3. Liczba nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów w latach 2010-2015

Na podstawie danych GUS. Stan z końca wskazanego okresu.

Badanie rynku pracy pod potrzeby informacyjne urzędu pracy w zakresie realizowanych form wsparcia dla pracodawców i osób bezrobotnych na lokalnym rynku pracy – raport końcowy z badań

Głównym obszarem działalności przedsiębiorstw w powiecie gorlickim są budownictwo (sekcja F – 24,1% lokalnych przedsiębiorstw), handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (sekcja G – 20,2% lokalnych przedsiębiorstw) oraz przetwórstwo przemysłowe (sekcja C – 11,8%). W pozostałych sekcjach funkcjonuje nie więcej, niż 7,2% lokalnych przedsiębiorstw. Na terenie powiatu gorlickiego w porównaniu z całym województwem większy udział mają przedsiębiorstwa zajmujące się budownictwem (sekcja F - 24,1% w powiecie, 13,7% w województwie) oraz przedsiębiorstwa zajmujące się przetwórstwem przemysłowym (sekcja C – 11,8% w powiecie, 9,7% w województwie). W powiecie funkcjonuje natomiast niższy odsetek firm związanych z handlem hurtowym i detalicznym; naprawą pojazdów samochodowych, włączając motocykle (20,2% w powiecie, 24,1% w województwie) oraz przedsiębiorstw działających w sekcji M (pomoc profesjonalna, naukowa i techniczna, 6,5% w powiecie, 9,8% w województwie). Szczegółowe informacje znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 1. Przedsiębiorstwa w powiecie i województwie ze względu na sekcje PKD

Sekcja	Powiat	Procent ogółu podmiotów	Województwo	Procent ogółu podmiotów
Sekcja A	233	3,0%	3964	1,1%
Sekcja B	5	0,1%	360	0,1%
Sekcja C	922	11,8%	35756	9,7%
Sekcja D	7	0,1%	488	0,1%
Sekcja E	26	0,3%	1188	0,3%
Sekcja F	1882	24,1%	50219	13,7%
Sekcja G	1575	20,2%	88498	24,1%
Sekcja H	330	4,2%	23378	6,4%
Sekcja I	151	1,9%	13810	3,8%
Sekcja J	141	1,8%	12408	3,4%
Sekcja K	121	1,5%	9651	2,6%
Sekcja L	146	1,9%	14539	4,0%
Sekcja M	505	6,5%	35890	9,8%
Sekcja N	122	1,6%	10995	3,0%
Sekcja O	94	1,2%	2107	0,6%
Sekcja P	389	5,0%	13096	3,6%
Sekcja Q	415	5,3%	20262	5,5%
Sekcja R	181	2,3%	7139	1,9%
Sekcja S i T	560	7,2%	23197	6,3%
Ogółem	7807		367 018	

Na podstawie danych GUS. Stan z końca II kwartał 2016 roku.

Badanie rynku pracy pod potrzeby informacyjne urzędu pracy w zakresie realizowanych form wsparcia dla pracodawców i osób bezrobotnych na lokalnym rynku pracy – raport końcowy z badań

Bezrobocie w powiecie

Liczba osób bezrobotnych w powiecie gorlickim w II kwartale 2016 roku wyniosła 4507 osób. Największa liczba bezrobotnych znajdowała się w mieście Gorlice (1340 osób), a następnie w gminach: Gorlice (732 osoby), Biecz (692 osoby) oraz Łużna (379 osób). Systematyczny spadek liczby bezrobotnych na terenie powiatu, na podstawie porównania danych z końca II kwartału, notowany jest od 2013 roku. Największy procentowy spadek w liczbie osób bezrobotnych odnotowany został w gminie Ropa (spadek o 35,7%, tj. o 76 osób) oraz w gminie Biecz (spadek o 34,3%, tj. o 362 osoby). Najniższy spadek w licznie bezrobotnych w porównaniu do II kwartału 2013 roku nastąpił w gminie Bobowa (19,1%, tj. 72 osoby) oraz w gminie Łużna (21,0%, tj. 101 osób). Omawiane dane przedstawione zostały w poniższej tabeli.

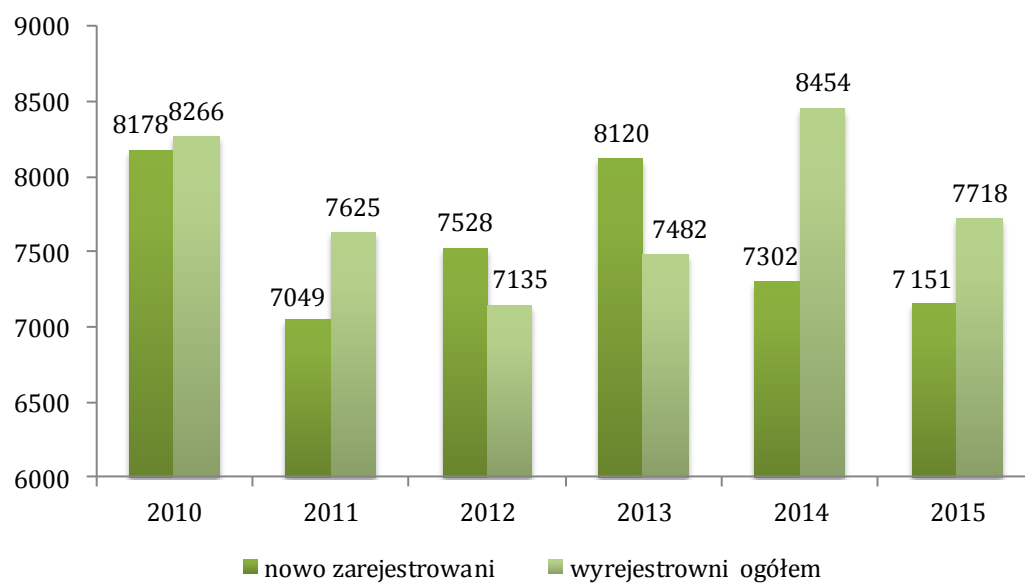
Tabela 2. Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach powiatu gorlickiego w okresie II kwartał 2013-II kwartał 2016

gmina	II kwartał 2013	II kwartał 2016	Zmiana w analizowanym okresie	Zmiana procentowa
m. Gorlice	1746	1340	-406	-23,3%
Biecz	1054	692	-362	-34,3%
Bobowa	376	304	-72	-19,1%
g. Gorlice	1022	732	-290	-28,4%
Lipinki	459	304	-155	-33,8%
Łużna	480	379	-101	-21,0%
Moszczenica	274	191	-83	-30,3%
Ropa	213	137	-76	-35,7%
Sękowa	337	251	-86	-25,5%
Uście Gorlickie	246	177	-69	-28,0%
OGÓLEM	6207	4507	-1700	-27,4%

Na podstawie danych PUP Gorlice.

Analiza napływu i odpływu bezrobotnych w okresie od 2010 do 2015 roku wykazała, iż w ciągu ostatnich sześciu lat liczba osób nowo zarejestrowanych była niższa niż liczba osób wyrejestrowanych. Największa różnica pomiędzy liczną wyrejestrowanych a nowo zarejestrowanych odnotowana została w 2014 roku – różnica pomiędzy tymi dwoma grupami wyniosła 1152 osoby na korzyść odpływu. Szczegółowe informacje przedstawione zostały na poniższym rysunku.

Rysunek 4. Liczba nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych bezrobotnych w okresie od 2010 do 2015 roku

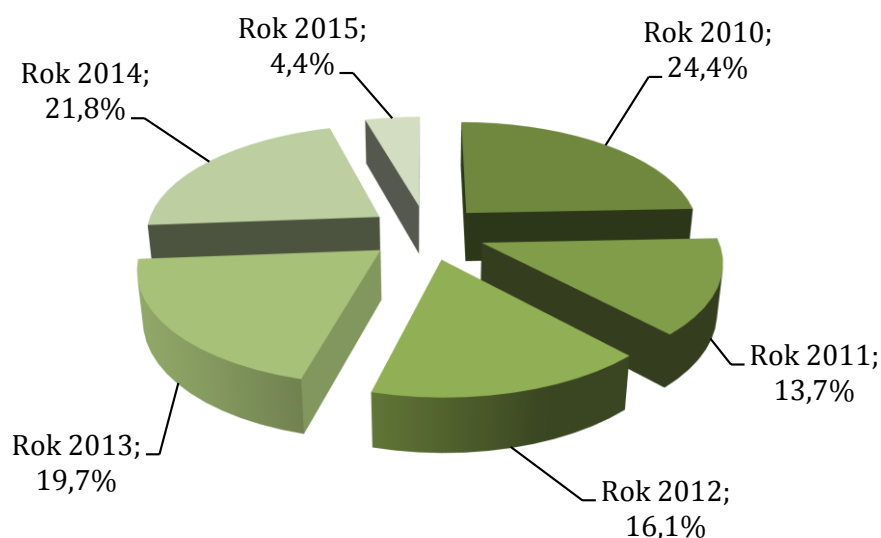

Na podstawie danych PUP Gorlice.

Trwałość wsparcia udzielonego na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Najwięcej podmiotów gospodarczych dzięki wsparciu Powiatowego Urzędu Pracy założonych zostało w 2010 roku (24,4% ogółu, tj. 171 podmiotów). W 2011 roku działalność gospodarczą dzięki wsparciu udzielonemu przez PUP w Gorlicach rozpoczęło 13,7% wszystkich beneficjentów z lat 2010-2015, natomiast w 2012 roku liczba założonych dzięki wsparciu PUP firm wyniosła 113 (16,1% ogółu). W następnym roku firmy uruchomiło 19,7% spośród wszystkich beneficjentów z badanego okresu (138 podmiotów), natomiast w 2014 roku dzięki wsparciu założono 153 firmy (21,8% wszystkich podmiotów). Najmniejszy odsetek stanowiły podmioty powstałe w 2015 roku – 4,4%.

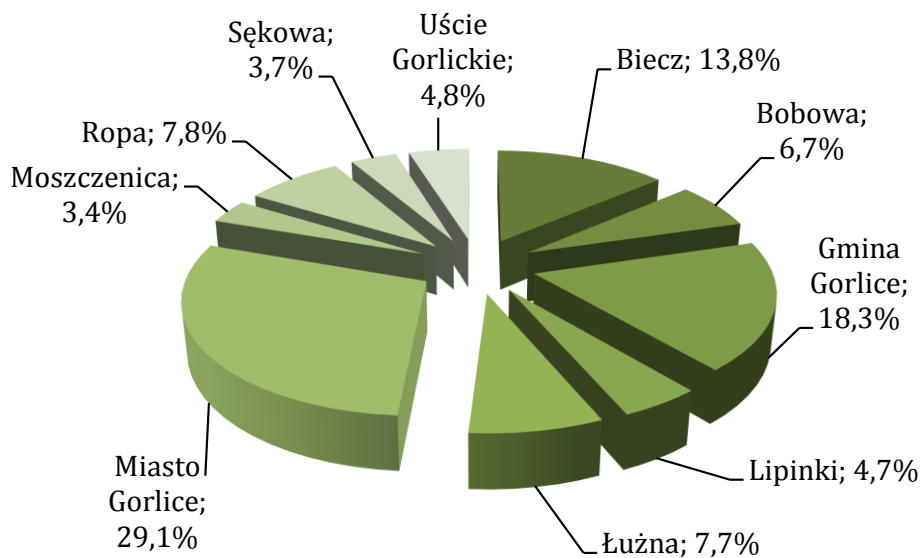
Rysunek 5. Podział podmiotów gospodarczych ze względu na rok powstania (N=702)

Na podstawie danych PUP Gorlice.

Najwięcej firm założonych zostało przez mieszkańców miasta i gminy Gorlice (odpowiednio 29,1% oraz 18,3%). Udział mieszkańców pozostałych gmin wśród beneficjentów nie przekraczał 13,8% (gmina Biecz).

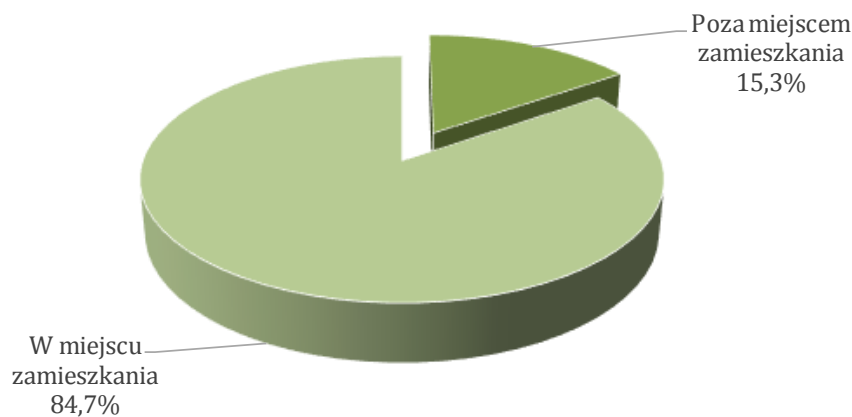
Rysunek 6. Podział podmiotów gospodarczych ze względu na miejsce zamieszkania beneficjentów
(N=704)

Na podstawie danych PUP Gorlice.

Co piąty respondent prowadził działalność gospodarczą poza swoim miejscem (gminą) zamieszkania (15,3% podmiotów). W pozostałych przypadkach beneficjenci prowadzili działalność w gminie, w której mieszkali.

Rysunek 7. Podział podmiotów gospodarczych ze względu na miejsce zamieszkania beneficjentów
(N=704)

Na podstawie danych PUP Gorlice.

Beneficjenci najczęściej zakładali działalność gospodarczą związaną z budownictwem (202 podmioty; 28,7%) oraz z handlem hurtowym i detalicznym; naprawą pojazdów samochodowych włączając motocykle (23,0%). Znacząca liczba beneficjentów zakładała firmy zajmujące się przetwórstwem przemysłowym (15,9% podmiotów) jak również działalnością profesjonalną, naukową i techniczną (9,5%). Pozostałą działalnością usługową zajmowało się 6,3% podmiotów, natomiast działalnością związaną z zakwaterowaniem oraz usługami gastronomicznymi zajmowało się 20 firm (tj. 2,8% ogółu podmiotów). W pozostałych sekcjach PKD działało nie więcej niż 2,4% podmiotów. Szczegółowe dane znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 3. Rozkład zakładanych działalności gospodarczych w zależności od sekcji PKD (N=704)

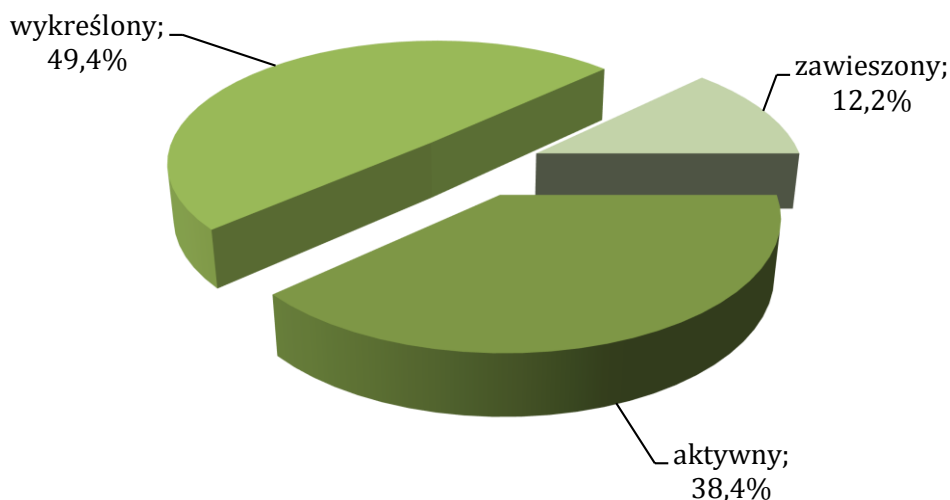
Odpowiedź	Liczba podmiotów	Procent podmiotów
Budownictwo	202	28,7%
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1	0,1%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4	0,6%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	67	9,5%
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	28	4,0%
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	17	2,4%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1	0,1%
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	20	2,8%
Edukacja	13	1,8%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	162	23,0%
Informacja i komunikacja	12	1,7%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	10	1,4%
Pozostała działalność usługowa	44	6,3%
Przetwórstwo przemysłowe	112	15,9%
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5	0,7%
Transport i gospodarka magazynowa	6	0,9%

Na podstawie danych PUP Gorlice.

W momencie realizacji badania prawie połowa podmiotów (49,4%) była wykreślona z rejestrów CE-IDG/REGON, podczas gdy 38,4% podmiotów było aktywnych. Pozostałe 12,2% podmiotów było zawieszonych. Wśród przedsiębiorców, którzy zakończyli działalność gospodarczą, nową działalność założyło 24 beneficjentów.

Badanie rynku pracy pod potrzeby informacyjne urzędu pracy w zakresie realizowanych form wsparcia dla pracodawców i osób bezrobotnych na lokalnym rynku pracy – raport końcowy z badań

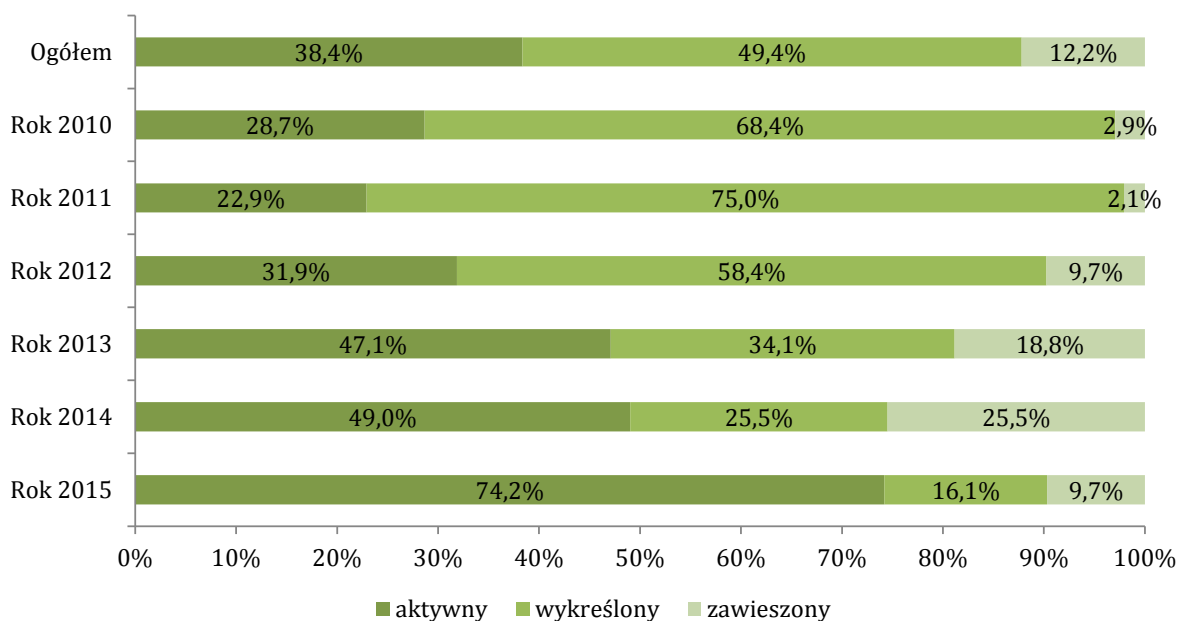
Rysunek 8. Podział podmiotów gospodarczych ze względu na aktualny status (N=704)

Na podstawie danych PUP Gorlice.

Status indywidualnej działalności gospodarczej zależał od okresu, w którym założone zostało przedsiębiorstwo. Podczas gdy w przypadku firm założonych w ramach wsparcia w latach 2010, 2011 i 2012 niewielki odsetek przedsiębiorstw dalej funkcjonował (odpowiednio 28,7%, 22,9% i 31,9%), odsetek działających przedsiębiorstw w latach późniejszych był wyższy i wynosił od 47,1% do 74,2%.

Rysunek 9. Status indywidualnej działalności gospodarczej w zależności od roku założenia firmy (N=704)

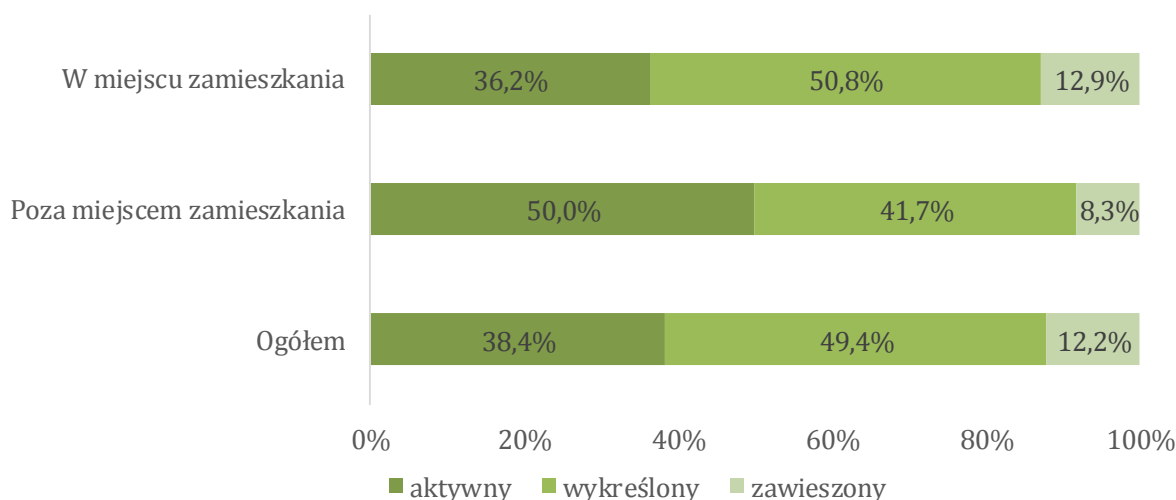

Na podstawie danych PUP Gorlice.

Badanie rynku pracy pod potrzeby informacyjne urzędu pracy w zakresie realizowanych form wsparcia dla pracodawców i osób bezrobotnych na lokalnym rynku pracy – raport końcowy z badań

Podmioty działające poza miejscem zamieszkania beneficjentów były rzadziej zamykane niż przedsiębiorstwa, które funkcjonowały w miejscu zamieszkania beneficjenta.

Rysunek 10. Status indywidualnej działalności gospodarczej a miejsce zamieszkania beneficjenta
(N=704)

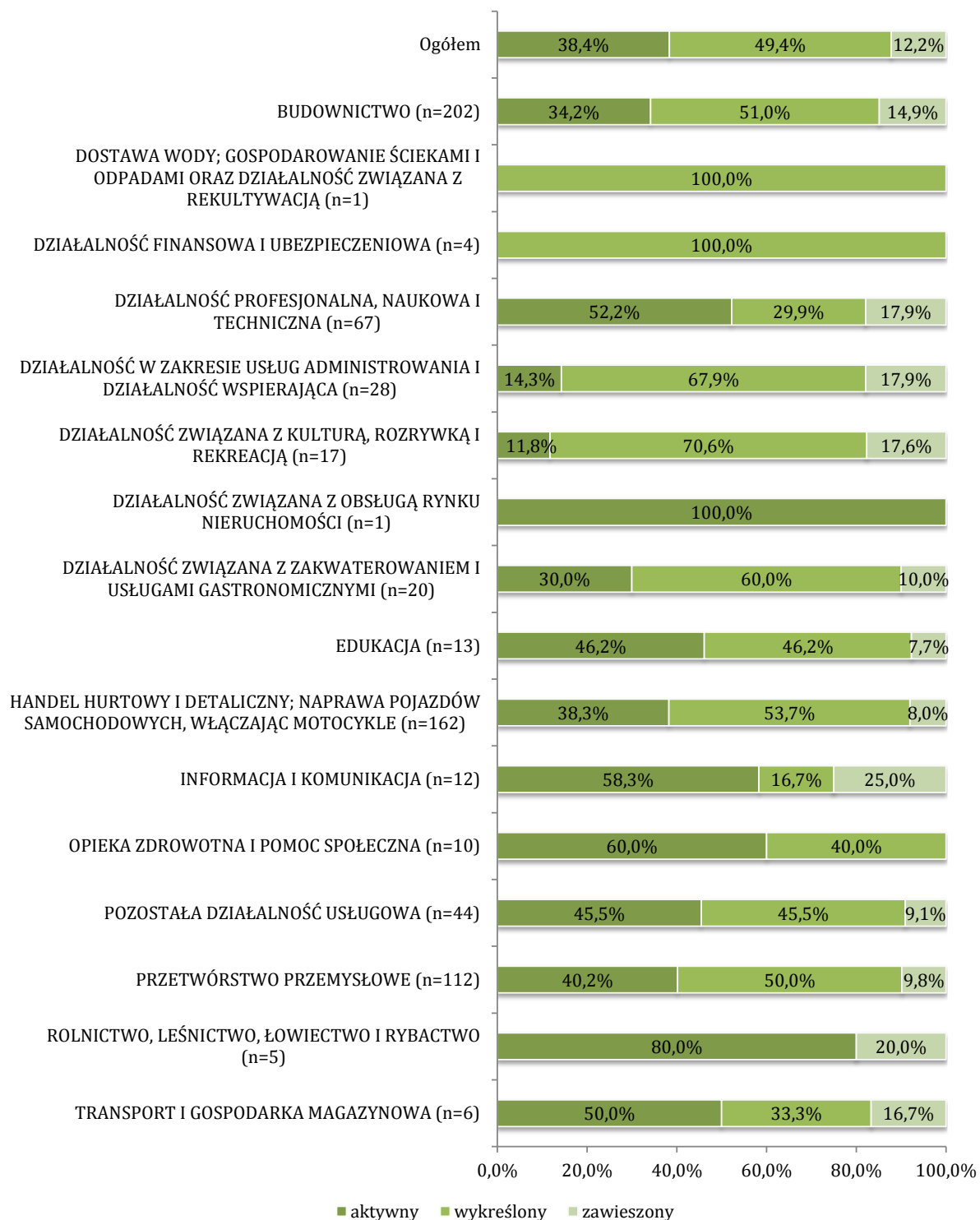

Na podstawie danych PUP Gorlice.

Firmy powstałe dzięki wsparciu Powiatowego Urzędu Pracy w Gorlicach charakteryzowały się różnym stopniem przeżywalności w zależności od rodzaju działalności. W celu przeprowadzenia miarodajnej analizy przeżywalności podmiotów pod uwagę wzięto sekcje działów, w których funkcjonuje co najmniej 10 podmiotów. Najwyższy odsetek działających przedsiębiorstw występował w sekcjach takich jak: opieka zdrowotna i pomoc społeczna (60,0% aktywnych podmiotów), informacja i komunikacja (58,3% aktywnych podmiotów) oraz działalność profesjonalna naukowa i techniczna (52,2% aktywnych podmiotów). Stosunkowo wysoki odsetek aktywnych przedsiębiorstw występował również wśród firm zajmujących się działalnością edukacyjną oraz pozostałą działalnością usługową (odpowiednio 46,2% oraz 45,5%)

Wysoki odsetek firm wykreślonych występował w sekcjach takich jak: działalność związana z kulturą i rozrywką (70,6%), działalność w zakresie usług i administracji (67,9%) oraz działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (60,0% wykreślonych podmiotów). Szczegółowe informacje przedstawione zostały na poniższym wykresie. Beneficjenci najczęściej zawieszali działalność w przedsiębiorstwach, które zajmowały się informacją i komunikacją (25,0% podmiotów).

Rysunek 11. Status indywidualnej działalności gospodarczej w zależności od rodzaju prowadzonej działalności (N=704)

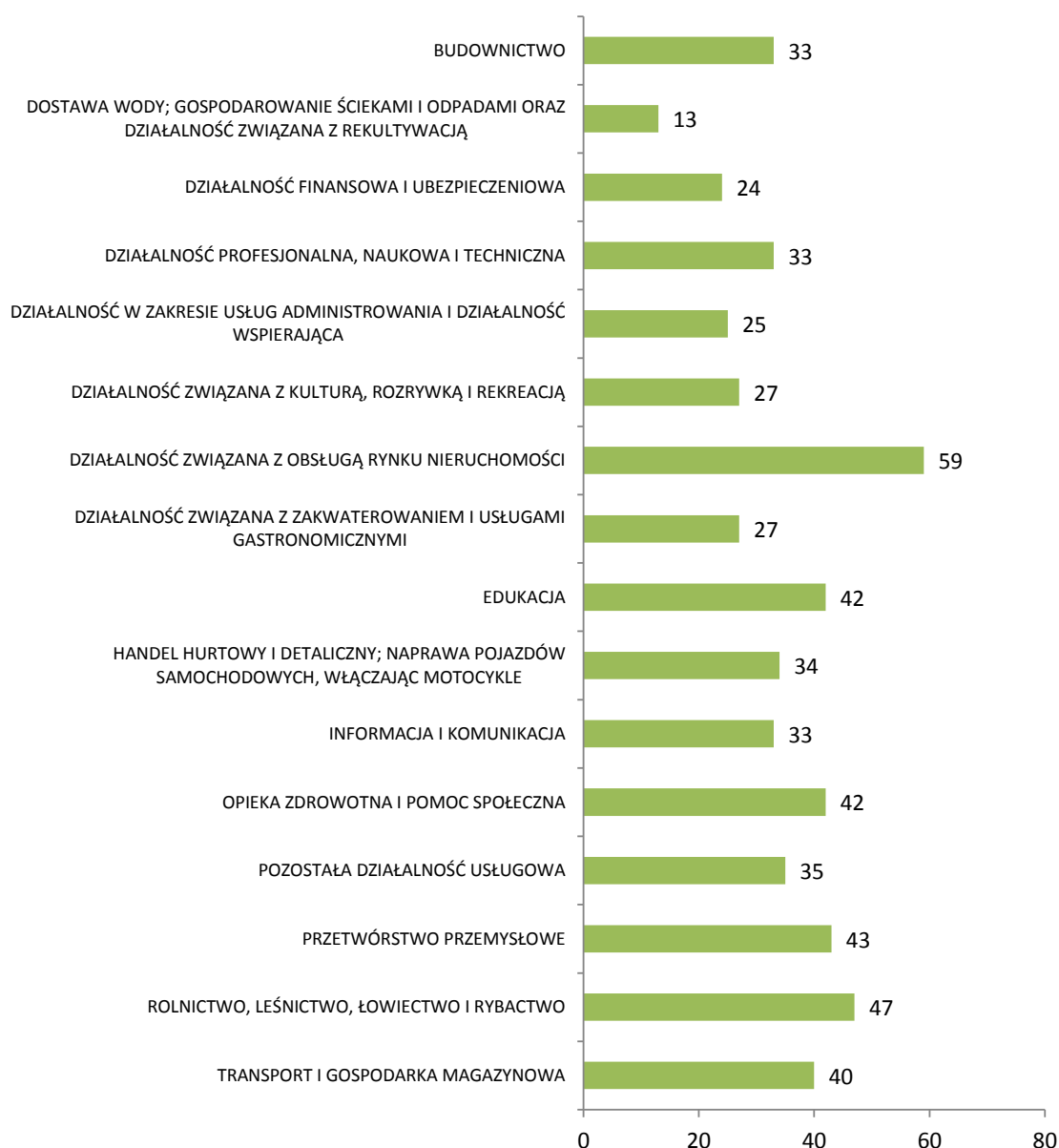

Na podstawie danych PUP Gorlice.

Badanie rynku pracy pod potrzeby informacyjne urzędu pracy w zakresie realizowanych form wsparcia dla pracodawców i osób bezrobotnych na lokalnym rynku pracy – raport końcowy z badań

W chwili realizacji badania średni okres działania przedsiębiorstw wynosił 35 miesięcy (3 lata). Najdłużej na rynku działały przedsiębiorstwa zajmujące się obsługą rynku nieruchomości oraz rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem (odpowiednio 59 i 47 miesięcy). Do podmiotów o najkrótszym okresie działania należały firmy zajmujące się działalnością związaną z dostawą wody, gospodarowaniem odpadami i ściekami oraz rekultywacją. Omawiane dane znajdują się na poniższym wykresie.

Rysunek 12. Czas prowadzonej indywidualnej działalności gospodarczej w zależności od rodzaju prowadzonej działalności (N=702)

Na podstawie danych PUP Gorlice.

Badanie rynku pracy pod potrzeby informacyjne urzędu pracy w zakresie realizowanych form wsparcia dla pracodawców i osób bezrobotnych na lokalnym rynku pracy – raport końcowy z badań

Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej są jedną z form aktywizacji osób bezrobotnych. Spośród wszystkich beneficjentów 38,4% nadal prowadzi działalność, która powstała dzięki wsparciu. Dodatkowo 12,2% podmiotów gospodarczych jest obecnie zawieszonych – można założyć, iż część z tych podmiotów wznowi swoje funkcjonowanie. Analiza działalności zakończonych pokazuje, iż w niektórych przypadkach właściciele firm zakładają nowe działalności, a więc nie wypadają z rynku pracy. Przeciętnie przedsiębiorstwa funkcjonowały na rynku przez 35 miesięcy.

Osoby zakładające działalność gospodarczą w latach wcześniejszych (2010-2011) w większości przypadków zakończyły ją. Przedsiębiorstwa aktywne stanowią tylko 1/3 ogółu powstałych podmiotów. Wśród przedsiębiorstw założonych później odsetek aktywnych jest wyższy. Według analiz przeprowadzonych przez GUS na przedsiębiorstwach powstałych w latach 2009-2013, przeżywalność przedsiębiorstw zmniejsza się z czasem ich działania. W pierwszym roku wskaźnik przeżycia przedsiębiorstw wynosi 74,0%, natomiast w piątym roku działania – 31,4%¹. Przeżywalność przedsiębiorstw założonych dzięki wsparciu uzyskanemu z PUP nie odbiega więc od trendu ogólnopolskiego.

Wśród powstałych przedsiębiorstw największą przeżywalnością charakteryzowały się firmy zajmujące się opieką zdrowotną i pomocą społeczną oraz informacją i komunikacją. Należy jednak wziąć pod uwagę stosunkowo niewielką liczbę tego rodzaju przedsiębiorstw w ogóle analizowanych podmiotów. W sekcjach, w których działało wiele podmiotów (takich jak budownictwo, handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych z włączeniem motocykli), przeżywalność przedsiębiorstw była dużo niższa, co mogło być spowodowane większą konkurencją na rynku.

¹ Warunki powstania i działania oraz perspektywy rozwojowe polskich przedsiębiorstw powstałych w latach 2009-2013, GUS 2015

Spis rysunków i tabel

Rysunek 1. Zmiany w ludności powiatu gorlickiego w latach 2010-2015	5
Rysunek 2. Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie gorlickim w latach 2011-2016	6
Rysunek 3. Liczba nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów w latach 2010-2015	6
Rysunek 4. Liczba nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych bezrobotnych w okresie od 2010 do 2015 roku	9
Rysunek 5. Podział podmiotów gospodarczych ze względu na rok powstania ($N=702$)	10
Rysunek 6. Podział podmiotów gospodarczych ze względu na miejsce zamieszkania beneficjentów ($N=704$)	11
Rysunek 7. Podział podmiotów gospodarczych ze względu na miejsce zamieszkania beneficjentów ($N=704$)	11
Rysunek 8. Podział podmiotów gospodarczych ze względu na aktualny status ($N=704$)	13
Rysunek 9. Status indywidualnej działalności gospodarczej w zależności od roku założenia firmy ($N=704$)	13
Rysunek 10. Status indywidualnej działalności gospodarczej a miejsce zamieszkania beneficjenta ($N=704$)	14
Rysunek 11. Status indywidualnej działalności gospodarczej w zależności od rodzaju prowadzonej działalności ($N=704$)	15
Rysunek 12. Czas prowadzonej indywidualnej działalności gospodarczej w zależności od rodzaju prowadzonej działalności ($N=702$)	16
Tabela 1. Przedsiębiorstwa w powiecie i województwie ze względu na sekcje PKD	7
Tabela 2. Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach powiatu gorlickiego w okresie II kwartał 2013-II kwartał 2016	8
Tabela 3. Rozkład zakładanych działalności gospodarczych w zależności od sekcji PKD ($N=704$)	12